

A MUNKÁ

VII. évfolyam. 42. szám.

Ára 24 fillér

Salgótarján, 1929. október hó 19

Az új honvédelmi miniszter.

A honvédelmi miniszter lemondása folytán megüresedett honvédelmi tárca betöltésénél a kormány bizalma a honvédelmi minisztérium államtitkárában, Gömbös Gyulában összpontosult, aki ilyenformán már el is foglalta ezt a nagyjelentőségű, de nagy felelősséggel járó pozíciót.

A honvédelmi miniszteri székben Gömbös Gyula szerencsésen egyesíti a szaktudás a politikai iskolázottsággal. Mint a régi osztrák-magyar hadsereg vezérkari tisztje, szaktudásával és páratlan energiájával tűnt ki s mint a háború után kialakuló új Magyarország egyik politikai pártjának vezére és irányítója megszerezte a politikában azt a jártasságot, amely minden miniszternek, még a látszólag tisztára szakminiszter honvédelmi miniszternek is szükséges. Nyilván annak a hadseregnek az irányítása, szervezése és rendben tartása, amely most gondjaira bízott, gyökeréből különbözik attól, amelyben valaha szolgálatot teljesített. Sorozott hadsereg helyett toborzott katonaságunk van, megtűzdelve mindenfajta külföldi ellenőrzés terhével s megtűzdelve az a gyanakodó rosszakarattal, amelyet az utódállamok oly nyilvánvalóan kimutatnak, ha csak ennek a parányi létszámú hadseregnek a legelőkelőbb igényeit is a békeszerződés megszabta keretekben ki akarjuk elégíteni. Ezen a ponton lesz tehát az új hadügyminiszternek szüksége politikai képzettségére, hiszen mint aktiv politikus, megismerte az új viszonyokat, tisztába jött az új követelményekkel és belátott azokba a szövetséges körülményekbe, amelyekkel a mai magyar katonaságnak számolnia kell.

Ami az új honvédelmi miniszter jellemképében a legerősebb vo-

nást adja meg, az törhetlen nacionalizmusa és hazaszeretete, amelynek az elmúlt esztendő során számos fényes tanúbizonyságát adta. Nemzeti hadseregünk speciális helyzeténél fogva, éppen erre a szerepre és lelkesedésre van szükség, hogy megoldhassa a nagy feladatot, amely reá bízott. Minden esetre bizalommal tekinthetünk működésére, hiszen ami Gömbös személyes képességét, vas energiáját, súlyos helyzetekben pillanatokat alatt való áttekintését illeti, mindezekről multibeli működése alapján olyan képet szolgáltatott, amely mindenkit megnyugtathat.

Meg van benne a hajlékonyság és simulékonyosság, hogy felismerje a megváltozott körülmények új követelményeit és bár hajlíthatatlan nagysága és nacionalizmusa egyenesen kijelöli azt az irányt, amelyet nagy vonalaiban mindig követett, politikai belátása és érettsége

azonban mindenkoron megóvta az egyoldalú elfogultságtól s lehetővé tette számára, hogy egységes politikai és életfelfogásán szükség esetén olyan korrekciókat végezzen, amelyek jobban hozzáimithatják az eszméket egy-egy adott helyzet követelményeihez.

Mint államtitkár kitűnő szervezőképességről és végtelen korrekt-ségről tett tanúbizonyságot. Mélyen átérzve az ország súlyos helyzetét és anyagi nehézségeit, mindenkoron a legnagyobb takarékoságra törekedett s most hogy honvédelmi miniszter lett, ezt a programját az egész vonalon a legszélesebbkörűen viheti keresztül. Olyan hadsereget kap a keze alá, amely lelkesedésben, fegyelemben és higgadtságban semmi kívánni valót nem hagy és nagyszerű szellemről tanuskodik. Ez a hadsereg az ő bölcs vezetése alatt értékben csak növekedhet s az egész ország meg van győződve, hogy ennek a hadseregnek az irányítása most olyan kezekbe került, amelyek jövőjét jelenénél csak szebbé tehetik.

már zavartalan vidám kedvvel haladunk Balassagyarmat felé, hová megérkezve a vármegyeházhoz mentünk a vármegyei tűzoltószövetség alakuló közgyűlésére.

Közgyűlés után a város gazdasági udvarán levő szertárhoz vonultunk, hol „Pali bá” várt bennünket és fogadott olyan illattal, hogy minden tűzoltó, — még a nem Tarjáni is — a száját kezdte mozgatni. De hát hiába! Első a kötelesség. A parancsnok a szertárba zavarta a fiukat, hogy legalább is lássák azt a fecskendőt, amelyiket a versenyen szerelni kell. Hát bizony egész más rendszerű volt, mint amelyiken a mieink gyakoroltak. Megnyultak az orrok. De csak rövid időre. Itt is megfogtak valamit, ott is megcsavartak valamit, itt huzztak, ott nyomtak azután felcsillanó szemmel állapították meg, hogy — 10 másodperccel jobb, mint a miénk. — Biztos a verseny megnyerése, csak jó legyen az ebéd. Hát az jó volt. Minek dicsérjem. Pali bá’ főzte. Azután előkerült az a bizonyos fonatos üveg is. Hát persze, hogy víz volt benne. Pont a pörköltökhöz való. Ilyen víz csak Tarjánban van. A Czirbesz pincéjében. Minden tűzoltó egyszerre vizivó lett. Dehát parancsnok is van a világon és így a vizivás csak a vezetőség tagjainak lett megengedve.

Ez az ebéd történelmi jelentőségű. Ez nyerte meg a versenyt. Ezt a megállapítást a gyarmati tűzoltóság egyik tagja tette, aki a verseny után a következőket mondta: — Nem irigyeljük bajtárs, hogy a versenyt megnyerték, nem irigyeljük, hogy motorikus felszerelésük van, semmit sem irigyelünk, de azt, hogy ilyen elnökük van, aki kimentti magát a Múltóságoknál, hogy terítetlen asztalnál, egy tányéros és egy pádogvillás terítéknél összeül az ő egyszerű emberekből álló tűzoltóival, mert tudja, hogy ezzel olyan bajtársi szellemet fejleszt a csapatban, amelyik végtelenül buzdítóan hat — ezt irigyeljük önkéntől. Ilyen bajtársi szellemről áthatott csapatnak meg kellett nyerni a versenyt.

Hát meg is nyertük. A gimnázium udvarán hat csapat állt fel a versenyre. Sorshúzás alapján a hatodik versenyző csapat a tarjáni. Megindul a verseny. Mi a „druckerek” a fiukat nézzük. Mind mosolyog. Nem a más csapatok esetleges hibáin, mert mind szép és elismeréseméltó nyújtott, hanem mosolyogtak azért, mert érezték, hogy ők még jobbak. Csak egy volt szomorú. A „tartalék.”

Vármegyei tűzoltóverseny Balassagyarmaton.

Városunk önkéntes tűzoltósága fényes tanujelét adta képzettségének és rátermettségének f. hó 6-án Balassagyarmaton, a vármegyei tűzoltóversenyen. Megnyerte a versenyt és ezzel büszke védője lett az örökös vándordíjnak — a serlegnek. Ezzel a győzelemmel bebizonyította tűzoltóságunk, hogy nem volt kárbavesztett a város közönségének áldozatkészsége, amelyet az utolsó években tanusított a tűzoltósággal szemben.

Dicsérő és elismerő szavakat kellene tollam hegyére vennem, hogy feltárljam a vezetőknél, tűzoltóknál, de még a „tartalék”-nak is munkáját, amely munkának eredménye volt a szép győzelem.

Október 6. reggel 9 óra. A nagy MAVART megáll a szertár előtt és elhelyezkedik a babérokra váró csapat. Majd felszáll a testület vezetősége kép-

viseletében Dr. Förster Kálmán polgármester, testületi elnök, Holcsek Antal pénztárnok, Tóth Gyula vál. tag. Czirbesz István parancsnok utolsó intőszavát intézte a versenycsapat tagjaihoz, „Pali bá” felrakja a bográcsot és egy rejtelmes vesszőbe font üveget, amelyikbe állítása szerint a pörköltökhöz való víz van, azután indulás. Hoppi Megáll. Fát rakunk fel a főzéshez. Mindent viszünk magunkkal, mert olyan veszett nagy urak vagyunk, hogy senkire sem akarunk rászorulni. Nagy bizalommal indultunk.

Csak a „tartalékkal” volt baj. Nem hozta el a „táblát.” Volt is sajnálkozás. Miről fogja tudni, hogy ő „tartalék”? Megvisszátalja a „vezénylő” hogy ne busuljon, majd ha mint a nyertes csapat tagja bemutatkozik a megjelent előkelőségeknek mondja be, hogy ő a tartalék. Így a „tartalék” is megnyugodott és most

„A MUNKA TÁRCÁJA”

A bankár és fia.

Luby Károly elbeszélése.

A folyónak virágszönyeges partján sétált Mezősy Gábor tisztartó leánya a 9 éves Mariska, Goldmann Áron dugaszdag bankár és nagybirtokos 16 éves fiával Gyulával.

Mariska pajkos gondatlansággal a folyó sikos, lejtős partján egy szál nefeletje után nyúlt, megcsuszott és a Tiszába esett.

A diák bátor elszántsággal hirtelen leveti kabátját és a már-már elmerülő leány után ugorva kimentti a fuldoklót a sodró árból.

Kis ijedségen kívül egyéb baj nem történt.

Másnap reggel Mariska édes anyjával, a bankár kantélyába ment és hálája jeléül mezősy virágból kiváló ízléssel összeállított csokrot nyújtott át bátor életmentőjének, a fiatal diáknak.

Szép volt a csokor, de még szebb volt a csokor átadója: Mariska.

Önneplő fehér ruháskájá előtti csipkével szegélyezett kék kötényt viselt. Gyöngylényű nagy szeme, a dus, bársonyos pillák közül, vidám mosoly között hintette szét a tavaszi ég derűjét.

Az a pár nefeletje ott a szépen ivelt homlok fölött, a hullámozó hajban, igazán bájt kölcsönözött a kis mezei tündérnek.

A bankár családja kedvesen fogadta a gyermeki szívből fakadó hála ezen őszinte megnyilatkozását és szeretettel vette körül a tisztartóék kisleányát.

A bankárné egy kiváló műveltséggel bíró fenkölt gondolkodású és művészi hajlamokkal megáldott nemesszívű hölgy, ezután anyai szeretettel vonzódott a kis leányhoz és fiával, Gyulával, gyakrabban ellátogatott a tisztartóékhoz.

A bankárné anyai szívének ösztönös sugallata által megérzte, hogy az a csöpp leány, természetes bája és életrevalósága által már lekötötte ábrándokra hajló fiának figyelmét. Hogyne! Hiszen ha kacagott, mintha ezüst és arany csengettyű csilingelt volna a tükörös, tiszta légből.

Midőn a két anya a hosszú nyári délutánokon a kert árnyas pavillonjából szemlélte a pompás virágágyak között futkosó gyermekeket, anyai szívük jóleső érzélemmel telt meg és átsugárzott lelkükön egy titkos vágy, egy elrejtett gondolat, amelynek hatása alatt a két anya hirtelen egymásra tekintve, a jövőbelátó pillantással eszmélt valamire, amit még egymással közölni nem mertek.

A nyaralás után a bankár fia a festészeti akemiára — Mariska pedig a jószívű bankárné határozott támogatása mellett a leánynevelő intézetbe került és csak 7 év után látták újból egymást. Mariska már akkor viruló hajdon volt, Gyula pedig körzárkálás képzett festőművész.

Az első találkozás után édesanyja

vállára hajolt a fiatal ember és szívének élénk dobogása között ezt sugta bankárné fölébe:

— Anyám! A lelkem mélyén érzem, Mariska kezében van a sorsom.

A jószívű bankárné, mintha titkos gondolatába talált volna a fia, hallgatott, de mégis jóleső érzéssel mosolygott egyetlen fiának ilyen ábrándos megnyilatkozása fölött.

A fiatal művész tanulása közben, utazásai alatt sok szép műremeket látott és sok szép festményben és szoborban szemlélhette a női szépség varázsát. De mindezen festett, vésett és faragott szépségein túltett leányos bűbája, sugár terméte, testének hatyu pehelyszerű fehérsége által a tisztartóék hajdonleánya Mariska.

A szép iránt ellenálhatlan vonzalommal viselkedő bankárfiu, Mariska látára, szíve körül élénk bizsergést érzett és oly elhatározással, mint amilyennel 7 év előtti Mariskát kimentette az árból, megkérte a bájos hajdon kezét.

Sürgős is volt a dolog, mert a szép leány udvarlására még a hetedik vármegyéből is átrándultak a házassalandó fiatal urak.

Gyulának férfias bátor elhatározása büszke örömmel töltötte el az anyák szívét. Hiszen a fiu elhatározott fellépésében anyai szívüknek eltitkolt régi vágya teljesült. Amde az orthodox bankár és apa engesztelhetetlen haragra gyulva, kitagadással fenyegette fiát, ha eljegyzését fel nem bontja.

A bankár fia Gyula, édes anyjának nemes, fenkölt gondolkodását, az atyjától pedig ennek szilárd, erős akaraterejét örökölte, amellyel a jelen esetben a kitagadás veszélyének ellenére is makacs kitartással ragaszkodott eljegyzett bájos menyasszonyához, Mariskához.

Ilyen körülmények között a hajlíthatlan apa és az akaraterős fiu között töresre kerülve az ügy, mielőtt végleg elváltak volna, még fölkereste a fiu az atyját, a bankárt, hogy benne a szülői érzelmek révén kötendő házassága iránt némi rokonszenvet ébresszen. Fáradozása hiábavaló volt. A bankár határozottan kijelentette, hogy a tervezett házasságba szigorú vallásos elveinél fogva soha sem fog beleegyezni és azt meg nem áldhatja.

— Jó atyám! Így szól a bankár fia. A te elveid az újabb kor bírálatát már ki nem állják. A te elveid az elfogultságon, az önzésen, a más valláson levők elleni szeretetlenségen és természetellenes idegenkedésen alapulnak. A te elveid jó atyám, ellentétbe állanak az ősi izraelita vallás alaptörvényével, amely minket izraelitákat, felebarátaink szeretetére kötelez.

Nagy királyunk, a bölcs Salamon, Jehovának ajánlott jeruzsálemi templom felavatása alkalmával elmondott, magas szárnyalású, fűsége imájában az idegenekért is imádkozott.

— Belső vallásos érzelmeink hanyatlásának szomorú jele az, hogy emberies érzéken alapuló, szép törvényünket a felebaráti szeretet törvényét most már nem gyakoroljuk oly általánosan, mint

Elkeseredésben azután a közönség közé állt, hogy bele szuggallja a közönségbe, hogy csak a tarjánai nyerhetnek. Végre Salgótarján. Felcsattan a Tóth Zoli hangja. Felütik fejüket a zsüri tagjai. Már a vezénylés módja bizalomkeltő. Harsány, pattogó, rövid. Megkezdődik az iskolaszerele, Gépies munka, sommi felesleges mozdulat. Gyorsszerele. A vezényezőre mint a villám ugrik a 9 ember és minden fogás precíz végrehajtásával 61 mp. alatt felzserelve áll 80 méteres csövezetékkel a fecske. Mi már boldogan gratulálunk egymásnak a győzelemhez, bár a zsüri csak most vonul vissza. A többi már gyorsan pergett le. Dr. Marinovits államtitkár az orsz. tüzoltószövetség alelnöke kihirdeti az eredményt. Első a Salgótarjáni Önk. tüzoltótestület. Vezénylő szakaszparancsnoka Tóth Zoltán, mint a legjobb vezénylő, nyerte a vezénylők első díját, egy ezüst cigarettatárcát. Mindenfelől a gratulálók vesznek körül bennünket. Elnökünk alig győzi az üdvözléseket fogadni. Csak egy hiányzott még. A nyert serleg ünnepélyes használata. Ez is megtörténhetett. Kivonult az

egész versenyen megjelent közönség és tüzoltóság az Ipolypartra, hogy működésbe tegyék a Mátray féle motorfecskendőt. Megdobbant a szívünk. Előttünk a trianoni határ. Hát van ennél szentebb hely serleget avatni? Megtölthük és átadjuk az Államtitkár Öméltóságának. Reánk néz, megérti tekintetből azt, ami lelkünkben ég, sajog, fáj.

Hazafelé utunk már diadalut volt.

Ezzel beszámolómba befejeztem. De mielőtt letenném a tollat meg kell emlékezni arról, kinek csendes, de minden elismerésre méltó munkája eredményezte, a mai diadalmas napot. Czirbesz István parancsnok! Az ő becsületes, önzetlen, fáradságot nem ismerő munkájának köszönheti a tüzoltóság azt, hogy büszkén nézhet a szemébe, a régi nagybíró tarjáni tüzoltóság még életben levő öreg tüzoltóinak. Vezesse tovább ezen az uton a testületet, hogy a ma elnyert vándorserleg innen többé el ne kerüljön. Jutalmát pedig találja meg abban a boldogító érzésben, amelyet csak a jól végzett munka ébreszt fel az emberi lélekben. K. A.

A „MANSZ.” salgótarjáni osztályának első közművelődési délutánja.

Irta: Dr. Tóth Máttyás.

Ragyogó őszi délutánon kevéssel 5 óra előtt egyenként és csoportosan sűrű egymásutánban gyülekezett az ünnepi hangulatu közönség a városháza tanácstermében. Az elegáns asszonyok, lányok csoportjából itt-ott egyszerű fejkendősen mosolygós arca hullámozott tanubizonyosságunk annak, hogy a „Mansz” áldásos közművelődési munkájába a munkásosztály is szívvel lélekkel belekapcsolódott. Dr. Förster Kálmánné elnök vezetésével a „Mansz” teljes táborára megjelent. Mőgáné Reguly Margit, a házi szakosztály, Pántyik Árpádné a jótékonyági, Pentka Józsefné az anyavédelmi, Kovács Gézné a kultur, Sztankovics Jánosné a propaganda bizottság vezetője. A hatóság képviselőiben Dr. Förster Kálmán polgármester hallgatta végig az előadást. A felsoroltakon kívül még sok illusztris név szerepel a megjelentek között. Így: Hausenblaus Károlyné, Galgó Józsefné, Szántay Istvánné, özv. Zemplényi Lászlóné, Both Gyuláné kedvesen egyszerű Forgách-telepiek élén. És még sokan, akik méltóztatásnak megbocsájtani hogy helyszüke miatt mindnyájuk nevét nem tudom felsorolni. Férfiak a polgármesteren kívül: Hausenblaus Károly alezredes, helyőrségi parancsnok, Hohné Károly százados, Szántay István állomásfőnök, lapszerkesztő, Both Gyula igazgató.

Az előadást a „Hiszekegy” nyitotta meg. A róm. kath. dalárda énekelte Schmeltzer Miklós karnagy vezényletével. Utána Dr. Förster Kálmánné a „Mansz” elnöke emelkedett szólásra. Szívhez szóló

keresetlen szavakkal köszöntötte az egybegyűlt hallgatóságot. Üdvözölte az előadókat. Ismertette a közművelődési délutánok célját és rendjét. Minden szava köszönet volt azoknak, akik a „Mansz” ezen áldásos előadását győzelemre segítik, akár mint előadók, akár mint hallgatók.

Sztankovics János igazgató-tanító, a közművelődési délutánok szervezője messzehangzó, emelkedett beszédben buzdította a hallgatóságot az Isten, a haza, a kultúra és egymás szeretetére. A tudomány fegyvere. A férfiak golyós fegyvere, hősiessége és elszántsága már nem elég szent határaink visszaszerzésére, a tudomány fegyvere és hatalma is kell még hozzá. Lelkes szavakkal köszönti a magyar asszonyokat, akiknek tudása, Isten és hazaszeretete neveli ki majd az új, az igazi magyar energiákat a végső leszámolásra. Kéri a „Mansz” tagjait, hogy legyenek méltók Dr. Förster Kálmánné elnökhöz, akinek nemes szívéből annyi szeretet, megértés, vezérlőgondolat árad a városra. Megköszönte a terem átadását Dr. Förster Kálmán polgármesternek, mint minden nemes gondolat lelkes barátjának.

Azután a róm. kath. kör dalárda ropogós dalai gyújtogatták a szíveket. Derül, borul. Gyertek, gyertek gyűjteni. Nézz rózsám a szemembe. Lám megmondtam... izzó magyarságu népdalok egyszerű előadásában volt részünk.

Upponyi József, róm. kath. lelkész beszédével a templomok áhitatos hangulatát hozta a városháza tanácstermébe.

Nagyszórnyalású szónoklata a filozófia és teológia egymás mellé állításából mélyeséges hatást váltott ki a hallgatóság sorában. Bebizonyította a tudás és ékezetes nagyszerű fegyverével, hogy a két tudomány nem tudja ki egymást. Az igazi tudósok mind mélyeséges istenhívők is. Ezt az állítást gyönyörű példákkal illusztrálta. Kopernikus, Kepler, Newton, Ampère, Volta stb. és sok-sok igazi, korszakalkató felfedező tudós élete és halála meggyőzően igazolják. Csak a fél-tudósok, csak a modernnek hitetlenek. Hit és tudomány egy sinpár, amely együtt haladva élvezeti az embert az Istenhez. Ez a beszéd még sokáig fog szívünkben zsongani.

Dr. Brunovszky Lóránd pénztári orvos, a városi tüdőbeteg gondozó vezetője egészségügyi előadásában a csecsemő ápolásáról, gondozásáról beszélt. Részletesen ismertette azokat az elveket és szabályokat, amelyek szem előtt tartásával az egészséges, új nemzedéket felnevelhetjük. Ékes szavakkal áldozott az anyaság szent misztériumának a szép, buzdító szavakat talált arra, hogy a magyar asszony álljon hivatása magaslátán. Elszomorító adatokat sorolt fel a gyermekhalandóságról, a tuberkulózisról. Mint természetes gyógymódot a levegőt, a napfényt ajánlotta. Eppen azért a két csodátevő adományaiban már a csecsemőt is minél előbb és minél többször részeltessük. A anyatej szükséges voltát a gyermek fejlődését nagyszerűen fejtegette. Beszédét is Nagymagyarország visszaszerzésének gondolatába állította. Sokat tanultunk belőle.

Dr. Förster Kálmánné köszönő szavai után a karácsonyi nyomorenyhítő akció megkezdésének előkészületeiről beszélt. Szeretetteljes szavakkal fordult az összejutottakhoz, legyenek segítségére, kis adományaikat köldjék el nemes célra. Hadd legyen szent karácsony estéjén kevesebb a könny, kevesebb a bánat, reményteljesebb a jövő. Hívó szavakra az adakozások ott helyszínen megindultak.

Salgótarján asszonyai, férfiai! Az előadást minden kedden d. u. 5 órakor tartjuk a városháza tanácstermében. Ha véletlenül nem ott, akkor idejében közzéteszük a változást „A Munka”-ban. Legyetek ott minél többen. Tanulunk, lelkesedünk. Egyébe leszünk. Jobban fogjuk szeretni egymást. Sokszor fogjuk hallani a drága magyar rögek elvesztése feletti fájdalmat. A római szenátusban Cató, a nagy hazafi, minden beszédét ezzel végezte. „En pedig azt hiszem, hogy Carthágónak el kell pusztulni.” És Carthágó elpusztult. A mi hitünkben meg feltámad Magyarország.

Gimnáziumi tanárnő házitanári állást vállal helyben vagy vidéken. Érdeklődni lehet Mánczos Irén iparművészknél Ujtelep, Tátra ucca 100, Ugyanott varrólánya felvétetik.

KERESÜNK

megbízható cégeket alapca evőeszközök, china ezüst és dísz tárgyak részletre való eladására. Esetleg bizományi lerakatot létesítünk, fiók üzletet is nyitunk. Ajánlatok küldendők:

Alpaca Áruforgalmi Vállalat
Budapest, V., Széchenyi u. 5.

Hírek és különféle

Kálmán napja a városházán.

Városunk polgármesterének dr. Förster Kálmánnak névelőestéjén a városháza tanácstermét zsufoltság megtöltötte a társadalmi egyesületeknek küldöttsége és a teljes számban megjelent városi tisztviselői kar, akik üdvözölni óhajtották a polgármestert. Az otthonából küldöttség útján meghívott polgármester neje kíséretében megjelenve megilletődve hallgatta meg előbb a tisztviselői kar szónokát, Koos Mihály főjegyzőt, ki emelkedett meleg bensőséges szavakban emlékezett meg az ünnepeltnek 8 évi eredményes munkájáról s mondá, hogy a város, mely egy különböző rendű és érdekeltségű családtagokból álló kiterjedtebb család, e napon örvend a családot irányító családfőnek s a tagok büszkéi arra, hogy e családnak tagjai lehetnek. A tisztviselők, kiket a polgármesterhez legközelebb állóknak gondol és akik szeretetteljes gondoskodását közvetlen közelből tapasztalhatják: az elismerés, a hála és a szeretet zászlaját legelső sorban hajtják meg polgármesterük előtt s a Mindenhatót kérik, hogy teljes erőben és egészségben tartsa őt meg a maga elé tűzött célok és feladatok megvalósításának érdekében is. A társadalmi egyesületek részéről Galgó József m. kir. postafőfelügyelő lépett ezután a Polgármester elé s élénken reámutatott a polgármesternek feltűnően intenzív munkásságára, melynek eredményeképpen egy új városrész s benne az összes közhatalmú palotái is felépültek, a patakszabályozás nyert befejezést, utburkolás, csatornázás stb. tettek folyamatba. Megható melegséggel apostrofálta az ünnepeltet, mint turistát, aki megismertette a salgótarjániakkal a városnak természeti szépségeit, kies tájait, hegyeit stb. s ezután sok derűt egészséget és kitartást kívánva az ünnepeltnek átadták az ujonnan épített lövész pavillon és kilátó toronyról készített festményt. Az őszi szinponpának csillogását és a kilátónak élénk színeit hűen és gyönyörködtetően visszatükröző festményt Fayl Frigyes festőművész készítette. A művészi kivitelű kép átadásával kapcsolatban a megjelentek sokáig lelkesen él-

azelőtt. És ha gyakoroljuk is, csak szűk körben, fajtabeli társainkkal szemben gyakoroljuk.

— Édes jó atyám! Schylok gyűlölködő szellemét az én jó anyám kiirtotta a szíveimből. Új szellem, az emberies érzés tisztasága, átható szelleme szállotta meg a lelkemet. Ez irányítja minden gondolatomat, vezérli lépteimet az önzetlenség és a felebaráti szeretet által sugalt magasabb célok felé. A kölcsönös megértés az igazság és a világosság felé tör az én lelkem. Elzárkózni nem fogok senkitől azért, mert Krisztus párthíve.

— Rajongás! Egyénit nézet. Pusztába kiáltott szó, amely szilárd elhatározást meg nem változtatja. Én fiam kitagadlak, ha elhamarkodott lépésedet jóvá nem teszed.

Ez volt a hajlíthatatlan bankár válasza, amelynek alapján haraggal vált el egymástól az apa és fia.

De amilyen nagy volt a bankár apa haragja, olyan nagy volt az újabb idők modern szellemétől áthatott édes anyának, a bankárnéknak, egyetlen fia és leendő menyé iránt való szeretete. A fővárosban házat vett nekik, a menyasszonyt pedig gazdag kelengyével látta el.

Bár az idő a szívekből sok gondot, but-bajt, haragot kitöröl, a bankárnak vallásos érzületén alapuló haragját mégis érintetlenül hagyta. Ha valahol a fiáról, a jeles festőről szó esett, onnét sietve távozott. Minden a fiát érintő szó, nyugtalanságot és fájdalmat okozott neki.

Az apa és fia között való áldatlan viszony már tíz év óta tartott. A tizedik évben a bankár súlyos beteg lett és egy fővárosi gyógyító intézetbe vettette fel magát, ahol az ügyes, körültekintő bankárnéknak tervszerű beavatkozása szerint menyének, Mariskának, gondos ápolása alá került.

Egy lázálma után a körülötte sürgő forgó takaros ápolónő így szólította meg a bankár: Asszonyom! Biztosan nem tudom, de úgy rémlik előttem, mintha én kegyedet már láttam volna valahol.

— Az lehet. Talán a moziban, vagy a színházban. Felelt nyíjas mosollyal az ápolónő, mert a bankár reszkető hanghordozásából észre vette, hogy az öreg egy elnyomott, de mélyebb sejtélem szerű érzés fűzi hozzá.

10 év egy asszony életében nagy idő. A lepergő tíz év buja-baja, gondja a legélesebb arcvonásait is úgy elváltoztatta, hogy sok esetben tíz év után, saját nővéreinkre sem ismerünk.

A beteg bankár tündőzései között talán sejtett valamit, de Mariskát egészen mégsem ismerhette fel. Homályos hozzávetései közben azt hitte, hogy csak lázálmaiban látta ezt a szeretetreméltó, kíváncsi asszonyt.

Elmosódott sejtelmét még inkább képzeltéssé változtatta az a körülmény, amely szerint Mariska éppen úgy végzte a kórházi teendőket, mint a többi ápolónő. Nem tudta tehát, hogy őt olyan önfeláldozó készséggel a fiának a neje ápolja.

A gondos ápolónő csábítóan szép, nyílt nagy szemének simogató bársnyos tekintete villamos áramként járta át az öreg bankár eltaplósodott szívét és azt élénkebb tevékenységre készítette.

A gyöngéd, figyelmes ápolás által visszaadott életerő jóleső, kellemes érzés mellett, melegebb érdeklődést váltott ki benne az ápolónő iránt.

A legvigyázóbb gondozás és az asszonyi bűbáj csodálatos varázsa következtében teljesen felépült a bankár és most ő, aki lázálmaiban mindig a nejeről fiáról és ennek nejeéről beszélt most felépülés után, úgy hallgatott ezekről, mint a sir.

8 heti kórházi tartózkodásának utolsó napján a föl nem ismert ápolónőt gondos ápolásért, 10 ezer pengővel akarta megjutalmazni a dugzagdó bankár.

Az ápolónő nem fogadta el a nagy jutalmat, de nőiségének bűbájos varázsaival egy hamiskás pillantást vetett bársnyoppillás szemeiből a bankár felé és arra kérte az elbájos bankárt, hogy a felajánlott dus jutalom helyett tisztelje meg a családját látogatásával.

A bankár kíváncsiának tartotta az asszony kívánságát, de mint házas ember tapasztalásból tudta, hogy a szép asszonyoknak néha különös szeszélyeik vannak. Ezenkívül így feltolakodó, ösztönözésszerű érzés is kényszerítette őt a szokatlan meghívás elfogadására.

A bankár, a színlalak mögött működő bankárné terveiről mit sem tudva,

az asszonyi furfang hálójába került, úgy, hogy az ápolónő által rögtön előállított fogaton az orvos kísérete mellett, az ápolónő lakására hajtatott.

Szép verőfényes, virágos májusi délelőtt volt, midőn a fogat egy ház előtt megállt. Itt a figyelmes ápolónő karját nyújtotta a bankárnak, felvezette őt a lakásba, ahol nagy meglepetésére a fia és ennek családja körében találta magát.

A napsugaras díszes elfogadó teremben mintha egy mély gyötrő álomból ébredt volna fel önmagától kérdve felkiált: Hogyan kerültem én ide?!

— Anyuska hozta ide föl — felelt nagy hirtelen egy 9 éves mosolygó csacska kisleány, akinek üde, bájos arcvonásai híven tükrözték az elámuló bankár nejeinek leánykori arcvonásait.

A bankár atyai szíven egész lelkületét megrázó moghatottság vett erőt, melynek nyomán lebullott szemeiről az elfogultság és az előítélet fátyola. Mély megilletődéssel, szótlanul, kezét nyújtott fiának és az örömkönnnyel között mosolygó Mariskának, aki ezután a béke verőfényes napjaiban gyakran elzongorázta a lelki nyugalmát visszanyert öreg urnak, hogy most már a szerelmek ügyeit az égből nem az elaggott Mózes bácsi, hanem egy fürge, vidám, csécsap Amor nevű pajkos, kis istenke kezeli, aki a régi, csipebokros törvényeket egyszerűen átrendéli, ha azok, esetleg, az ő terveit keresztetik.

SPORT.

Jó napja volt vasárnap a salgótarjáni futballnak. Ugy a SBTC, mint a SSE a hazai pályákon alaposan rácsáfolt a paplormákra. A Gykase csapatát a győztes újságok 2 gólos győzelemmel várta hazra. A 2 gól csakugyan meglett, de azt a lelkes SBTC rugta a Gykase hálójában. Az október 6-iki miskolci 3:0-as vereség után a SSE csapatától is előre elvették a győzelem pálmáját. Elbizakodottságára erősen ráízelt a bajnok DVTK, mert szégyenszemre mind a két pontot itt hagyta Salgótarjánba. Ezáltal a SSE a bajnoki szezon kimagaslóan legnagyobb jelentőségű mérkőzését megnyerte. Ugy a SBTC, mint a SSE vasárnapi értékes győzelmükkel bizonyították, hogy az erős győzni akarást, a lelkiert nem hendi keppelheti meg sem a pillanatnyi paplormák, sem pedig az előzetes pesszimizmus.

Egyedül a szimpatikus SAC vesztette el mérkőzését Egerben az Egri Dobó ellen.

SSE—DVTK. 3:2 (1:2) bíró: Vitéz Karsay. A SSE győzelmé ha nem is magától értetődő, de teljesen reális és megérdemelt. Előre lehetett gondolni, hogy a csapat mindent bele fog adni, hogy a DVTK elleni győzelmével igazolja a multheti miskolci vereség irreális voltát. Ez oly teljes mértékben sikerült is a csapatnak, hogy a gólarány ki sem fejezi azt a technikai fölényt, amellyel a második félidőben valószínűleg lehengerelte a DVTK-t. A játék első perciben a DVTK uralja a mezőnyt, de fölényét nem tudja értékesíteni, sőt az első gólt a SSE éri el Dancsák révén. Nemsokára rá Cvojka szabadrugásból kiegyenlít. Ezután változatos, erős küzdelem folyik a győztes gólt, mely az I. félidő befejezése előtt néhány perccel meg is születik. Ugyanis Koisch diósgyőri balösszekötő a szemén megsérült Vics mellett könnyen elhúz és a rosszul helyezkedő Csala mellett sarokba küldi a labdát. 2:1 a DVTK javára. Szünet után változik a helyzet. Percről-perce jobban kiütözik a SSE technikai fölénye olyannyira, hogy a DVTK egész félidő alatt csak szóróvonyosan jön túl a felpályán. A kiegyenlítő gólt Dancsák lövi 11-ből, a győztes gólt pedig Márkus fejelte. A DVTK közvetlen védelmének köszönhető, hogy nem katasztrófális vereséggel hagyta el a pályát. Ezzel szemben a SSE-nek inkább a támadó sora volt jobb. Vitéz Karsay teljes hozzáértéssel, általános megelégedésre vezette a mérkőzést.

PBÜSE—SSE bajnoki mérkőzés lesz a vasárnap szenzációja. D. u. fél 3 órai kezdettel kerül lejátszásra az elhalasztott és várvavárt helyi derby. Jöslásokba bocsátkozni nem igen lehet. Az a körülmény, hogy a PBÜSE vasárnap a DAC-tól kikapott, nem von le semmit a csapat értékéből. Viszont a SSE vasárnapi szép győzelmé még nem lehet biztos záloga egy PBÜSE elleni győzelemnek. Különösen ha hozzávesszük, hogy Vilezsál és Jancsi most vasárnap sem játszhatnak még, azonkívül Rigó játéka is nagyon kétséges, sőt ha figyelembe vesszük az elmúlt két év sorozatos PBÜSE győzelmét, biztos PBÜSE győzelmet kell tippelnünk most is. A SSE ugyan valószínűleg mindent el fog követni, hogy ezt megakadályozza, de ez nehezen fog menni, ha sikerülne is győznie. Erős iramu, változatos játék várható, ahol a lendület fogja harcát vinni a technika ellen.

SBTC—Gykase. 2:0 (1:0) Az első félidő 30 percéig a mérkőzés egyenlő erői küzdelmét mutatta. Csak azután alakul ki lassan nyomasztó SBTC fölény, amidőn Pál beadásából Tóth az SBTC első gólját berugja. Ettől a perctől állandóan az SBTC van frontban egészen a mérkőzés végéig. Veszélyesebbnél veszélyesebb bombák roppkodnak a Gykase hálójára felé, de azokat részben a kapus teszi ártalmatlanná, részben a kapu mellett süvítene el. Csak a második félidő végén sikerül újra az SBTC-nek a második gólját ismét berugni Tóth révén. A 2:0-as eredmény nem fejezi ki hűen az erőviszonyokat, mert vasárnap az SBTC legalább 5 góllal volt jobb ellenfelénél.

Dobó ISE—SAC 3:0. Megérdemelten vereség érte Egerben a SAC-ot. Noha a Dobó mult vasárnap óta erősen felfjavult, a SAC veresége számunkra mégis meglepetés.

Szabadalmat

megszerez, értékesít minden államban Áron és Molnár szabadalmi iroda Budapest, VIII. Rákóczi-ut 15.

Mivel a XXIII. M. kir. Osztály-sorsjáték I. osztályának húzása már október 26-án megkezdődnek, saját érdekében siessen mindenki sorsjegyet még a húzás előtt kifizetni, hogy a nyereményekre való jogait még idejében biztosíthassa.

Salgótarján megyei város polgármesteri hivatala.

12970/1929.

Hirdetmény.

A salgótarjáni volt urbéreseknél folyó évi október hó 8-án tartott közgyűlésében hozott határozatok mai napon a városházán főjegyzői irodában 15 napi közzsmlére kitétettek.

Jogában áll mindenkinek ezen határozatokat a közzsmlére kitétel ideje alatt megtekinteni és azok ellen irányuló észrevételt, vagy felelkezést beadni.

Salgótarján, 1929. október 10.

A polgármester helyett
Kóós Mihály
főjegyző.

Salgótarján megyei város polgármesteri hivatala.

13132/1929.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy az Országos Földbirtokrendező bíróság 873 1929. évi számú rendelete alapján az O. F. B. utján földhöz vagy ház helyhez jutott.

- 1.) arany vagy ezüst vitézségi éremmel kitüntettek,
- 2.) hadirokkantak,
- 3.) hadiözvegyek és
- 4.) hadiárva kimutatását összeállítottam és azokat mai napon a városházán 8 napi közzsmlére kitétettem.

Ezen kimutatások a városházán főjegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők és azok ellen netalán észrevételek a közzsmlére kitétel ideje alatt ugyanott beadhatók.

Salgótarján, 1929. október 17.

A polgármester helyett
Kóós Mihály
főjegyző.

Nógrád és Hont közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék alispánjától.
18368/1929 szám.

Versenyfárgyalási hirdetmény.

Nógrád és Hont közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék területén az 1930 évre szükségelt 12.000 (tizenkettőezer) drb. ebbárca biztosítása érdekében ezennel ajánlati versenyfárgyalást hirdetek.

Az ebbárcák kétoldalt nyomva a vármegye nevével, évszámmal és karikával ellátva, folyószámmal sárga vagy vörös réz fémből lesznek szállítandók.

Felkérem mindazokat, akik ezen ebbárcák (védjegyek) elkészítését és szállítását elvállalni hajlandók, hogy megfelelő mintával ellátott ajánlatokat 1929 évi november hó 20-ának déli 12 órájáig az alispáni hivatalhoz címzve zárt levélben postán vagy rövid úton annyival is inkább nyújtsák be, mert az elkészen beérkező ajánlatok figyelembe vételét nem fognak.

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

19. Sz. 20. V.	22 kedd	24 csütörtök
Notszthy fiu esete	A pokol önkéntese	ALARCOS VÉNUSZ
Tóth Marival	fősz. George O' Brien.	8 felvonás. Fősz.:
Mikszáth és Harsányi	Az őserdő gentlemanja	Arlette Marschall.
remekműve filmen.	23. szerda.	K É K E G E R
Csöpinék foga jön.	V I H A R	Vigjáték 8 felvonás.
Muri ripacséknál.	Nelly három papája	Fősz.: Jenny Jugo.

Kezdeté hétköznap este fél 9 órakor, vasár és ünnepnap délután 5, 7 és 9 órakor. Zenepótdíj 10 fillér

Nyomatott Vég Kálmán könyvnyomdájában. — Salgótarján.

Az ajánlatok a fentebb jelzett napon bizottság által nyilvánosan lesznek felbontva, mely felbontásnál ajánlattevők vagy igazolt megbízottjaik jelen lehetnek. Fenntartom a jogot, hogy az ajánlattevők közül az ajánlati árakra tekintet nélkül szabadon választhatók.

Balassagyarmat, 1929 október 7.
Baross
alispán.

A salgótarjáni kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság
3399/1929 tkv. szám.

Arverési hirdetmény-kivonat.

Balassagyarmati tak. és hit. int. rt. végrehajtónak, végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság utóajánlatra az újabb árverést 4000 P. tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a starjáni kir. járásbírósa területén levő, Zagyvapálfalva községben fekvő, s a zpálfalvai 72 sz. tjkvben A I. 1. sz. 208 hrsz. a foglalt Jenőffy Zoltán és neje Jenőffy Mária dologi adósok nevében vezetett erdő ingatlanra 2200 P. kikiáltási árban, mindazonáltal a starjáni közsébbánya társulat javára B. 8. a bekebelezett közsén turzási és kiaknázási szolgálmi jog fenntartása mellett elrendelte.

Az árverést 1929 évi december hó 2 napján d. e. 10 órakor Zagyvapálfalva község házánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bántapénzül a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t.c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldött-nél letenni, hogy a bántapénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t.c. 147, 150, 170. §§; 1908: XL. t.c. 21 §.)

Az aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bántapénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni (1908: XL. 25. §.)

Salgótarján, 1929. évi szept. 28.

Zelenka Ottó sk. kir. jb. elnök.
a kiadvány hitelül Tamásy tkvtó.

Az egész életben hű barát

SINGER
VARRÓGÉP.

Kedvező fizetési feltételek
Macsony havi részletek.

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS

SALGÓTARJÁN
a róm. kath. templom mellett.

Ingyen utazhat Budapestre

ha bundaszukségletét az ország-szeret előnyösen ismert **PALUGYAI** képesített szücsmesternél, Bpest, Nagymező-u. 20 szerzi be.

Írjon egy levelezőlapot

ingyen és bérmentve kapja most megjelent bunda és szörme **DIVATLAPOMAT.**

Vendéglősök figyelmébe!

Szíves tudomásul adjuk, hogy Pinceázóvetkeztünk megkezdte működését, amely az egész badacsonyi borvidékre kiterjed. Központunk a „Badacsonyi m. kir. állami közpincében” van. Rendelkezünk több száz tagtársunk által beszállított, a vidéknek megfelelő, kiváló minőségű, rendkívül zamatos asztali és nehéz pecsenye és ujborkkal.

Felhívjuk a t. Vendéglős urakat, hogy bor-szukségletüket tőlünk szerezzék be. Nagy választékban megtalálják az egész vidék borait Csopaktól Tapolcáig. Előzetes és lelkülmere-tes kiszolgálásról biztosítjuk. **Bizományosokat, képviselőket kérésünk.**

Badacsonyládbi, 1929. szeptember havában.

Badacsonyborvidéki Szőlősgazdák
Állami ellenőrzés alatt álló
Pinceázóvetkezte.

XXIII.

Magyar királyi osztály-sorsjáték

84.000 sorsjegy, 42.000 nyeremény,
Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

500.000

azaz egy félmillió pengő.

Jutalom és nyeremények:

300.000	40.000	10.000
200.000	30.000	5.000
100.000	20.000	4.000
50.000	15.000	3.000

stb., össz. 7.722.000 készpénzben
84.000 sorsjegy közül 42.000 tehát minden 2-ik sorsjegy kihúzatik

Az első osztály húzása már
1929. október 26-án és 29-én

A sorsjegyek hivatalos árai:

Egész	Fél	Negyed	Nyolcad
24 P	12 P	6 P	3 P

VÁRADY ANDRÁS
URISZABÓ.

Salgótarján, Fő-utca 19.

Értesítem a n. é. közönséget,
hogy üzletembe megérkeztek

ŐSZI ÉS TÉLI
SZÖVETEK

óriási nagy választékban, jutá-nyos árak, mellett.

Nagy választék
finom szövetekben!

Nógrádmegyei Földbirtokra

holdanként 400—500 pengőt 5 nap alatt folyószítatunk 12% évikamattal, 10 évig terjedő időre. Nagyonbirtokokra 45 éves törlesztésen 7 1/2% kamatu kölcsönök most kaphatók! **Egyesült Fővárosi Hiteliroda,** Budapest, Terézkerut 10.

Hírek egy letében,
Hírek egy Hazában,
Hírek egy leteni örök igazságban,
Hírek Magyarország feltámadásában.
Amen.